

Utenos r. Sudeikių daugiafunkcis centras

ŽVEJYBA. Darželis kaime.

Atradimų blyksnis: vaikai susipažins su Alaušo ežere gyvenančiomis žuvimis. Susipažins su žvejybos įrankiais. Lipdys iš molio žuvytes, naudodami gamtinę medžiagą.

Laikas – pavasaris, vasara, rudenį.

Trukmė – 1-3 val. **Vieta** – Alaušo pakrantė.

Tyrinėjimų laukas (uždaviniai)

- ✓ Kokios žuvys gyvena Alaušo ežere?
- ✓ Kas tos plėšrūnės?
- ✓ Kokios priemonės naudojamos žvejybai?
- ✓ Kokios transporto priemonės plaukia?
- ✓ Kaip nulipdyti žuvį iš molio?

Gebėjimų vaivorykštė (pasiekimai)

Aplinkos pažinimas

5 žingsnis. Atpažins ir įvardins kai kurias ežero žuvis – lydekas, ešerius, kuojas. Samprotaus apie jų gyvenimą.

6 žingsnis. Skirs ir pavadinys žvejybos įrankius. Domėsisi, kokius žvejybos įrankius naudojo seniau ir kaip jie pasikeitė. Domėsisi vandens transportu – valtimis, vandens dviračiais, aiškinsis kokių detalių ir savybių reikia, kad jie plauktų.

7 žingsnis. Pasakos apie žuvų naudą žmonėms ir jų naudojimą maistui.

Skaičiavimas ir matavimas

4 žingsnis. Lipdydamas atsižvelgs į lipdomo daikto formą, dydį. Palygins pagal ilgį, storį (lydeka ilga, kuoja plati).

5 žingsnis. Vartos žodžius „vienos spalvos“, „dvispalvis“, „įvairiaspalvis“. Įvardins lengvas (plūdė), sunkus (švino svarelis).

Kasdienio gyvenimo įgūdžių ugdymas

5 žingsnis. Domėsisi koks maistas sveikas ir visavertis.

7 žingsnis. Savarankiškai ir priminus laikysis sutartų saugaus elgesio taisyklių, saugiai elgiasi su aštriais daiktai (kabliukas). Saugiai elgsis ant tiltų, prie vandens.

Fizinio aktyvumo srities ugdymas

6 žingsnis. Noriai žais judriuosius žaidimus.

7 žingsnis. Bėgs derindamas daug judesių.

Kūrybiškumo ugdymas

4 žingsnis. Eksperimentuoja dailės medžiagomis ir priemonėmis, atrasdamas linijų, formų, faktūrų įvairovę. Spauduoja įvairiomis priemonėmis, lipdo nesudėtingas formas.

5 žingsnis. Objektus vaizduoja ne tokius, kokius mato, o tokius, ką apie juos žino.

6 žingsnis. Vaizdus papildo grafinėmis priemonėmis – žolių, šakelių, akmenukų, kriauklių įspaudais.

Tyrinėtojai (dalyviai)

3–6 m. vaikai.

Gamtos skrynia (kontekstas, priemonės)

- ✓ Meškerė. Žvejybos įrankių dėžutė. Tinklo pavyzdys.
- ✓ Priemonės žaidimui Sugauk žuvį (žaislinės meškerės ir dirbtinės žuvytės).
- ✓ Molis arba modelinas.
- ✓ Įrankiai darbui su moliu.
- ✓ Prijuostės.

Bendrakeleiviai (partneriai)

Mokytojos, dirbančios pagal ikimokyklinio ugdymo programą padėjėjas.

Pažinimo kopėtėlės (detalus veiklos aprašymas)

- ✓ Pasikalbėsime apie saugų elgesį prie vandens ant lieptų.
- ✓ Vaikai stebės vandenį ir gyvybę jame nuo lieptų.
- ✓ Pastebėjus vandenyje praplaukiančią, iš vandens iššokančią žuvį, aptars, kokias tai buvo žuvis - vartys ežere gyvenančių žuvų paveikslėlius ar nuotraukas ir nuspręs, kokias žuvis matė. Prisimins, kokias žuvis yra sužvejoję jų tėvai, seneliai.
- ✓ Klausysis pasakos, apie besotę lydeką (1 priedas).
- ✓ Ant valčių prieplaukoje esančio tilto bus sudėti žaisliniai žvejybos įrankiai, kuriuos vaikai apžiūrės, įvardins.
- ✓ Stebėsime valtis, vandens dviračius, plaustą, kalbėsime, kodėl jie plaukia.
- ✓ Žaisime judrius žaidimus pakrantėje (Žuvis ir tinklas) bei nuo tilto „gaudysime“ žuvis (2 priedas). Rinksime gamtinę medžiagą.
- ✓ Aiškinsimės, kokias kūno dalis turi žuvis (uodega, pelekai, žvynai ir t.t.)
- ✓ Eisime į Menų erdvę, lipdysime iš molio ar modelino žuvis.
- ✓ Pavėsinėje surengsime darbų parodą.

Sėkmės ženklai (vertinimas)

Socialinė kompetencija

Supranta ir laikosi saugaus elgesio taisyklių ant lieptų.

Pažinimo kompetencija

Pasako kelias žuvis, kurios gyvena ežere, kuo jos minta. Pažįsta meškerę, įvardina bent dvi jos dalis. Pasako, kad įvairių žuvų žvejybai naudojamos skirtingos priemonės (blizgės, spiningai, pramoninei žvejybai – tinklai). Pasako, kodėl vandens transporto priemonės plaukia (turi variklį, iriamasi irklais, turi oro pagalves), pasako keletą jų pavadinimų, bruožų. Įvardina žuvies kūno detales (pelekai, uodega, žvynai).

Meninė kompetencija

Iš molio ar modelino moka nulipdyti žuvį, papuošia ją gamtinės medžiagos įspaudais ar pačia gamtine medžiaga. Įvardina 2–3 lipdomo daikto savybes.

Galimi nepasisekimo ženklai (galimi barjerai)

Nedrąsiai arba nesaugiai besielgiančius vaikus prižiūrės asistentas – padrąsins arba sudrausmins. Vaikai gali sušlapti, išsitepti – bus perrengti asistento.

Naudingos nuorodos, literatūra

Jaunojo žvejo ABC (Ričardas Adamonis)
Ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašas. (Švietimo ir mokslo ministerija 2014)

Tyrinėtojų perliukai (refleksija)

Priedas Nr. 1

Besotė lydeka

Dideliame Alaušo ežere, apaugusiame aukštais meldais, apjuostame šimtamečių medžių, gyveno lydeka. Lydeka buvo milžiniška! Visos ežero žuvis jos labai bijojo, nes žinojo, kad tai didelė, baisi, pikta, su dideliais dantimis ir dar besotė lydeka. Ji nuolat užpuldavo ir surydavo kitas ežero žuvis kuojas, ešerius, seliavas, saulažuves, karšius. Plėšrūnė medžiojo labai aštriais dantimis, o pati buvo užaugusi didelė kaip rąstas.

Vieną dieną, prie ežero atkeliavo berniukas su seneliu. Jie atsinešė meškerę, spiningą, atsarginius žvejybos įrankius, ir visa širdimi svajėjo sužvejoti pačią didžiąsą žuvį. Jie užsidėjo gelbėjimosi liemenes, sėdo į seną medinę valtį ir nuplaukė, vis užmesdami meškerę su blizge – tai vienoje, tai kitoje vietoje...

Taip jau atsitiko, kad užmetė tiesiai besotei lydekai prieš nosį. Ši atsipūtusi miegojo, eilinį sykį surijusi savo kaimynę kuoją. Lydeka buvo tikra besotė, tad nenuostabu, kad išgirdusi pliūkstelėjimą šalia savęs, vangiai pramerkė akį – kažkas sublizgėjo. Ak, na ir godumas lydekos! Kad ir priėdusi, bet niekada nepraleis progos vėl pasisotinti.

– Nepabėgsi nuo manęs! Ir tave surysiu..., – pagalvojo lydeka ir puolė blizgę. Gobšulė galvojo, kad čia žuvis. Tad – am, ir prarijo, o prarijusi piktai sučiaupė savo siaubūniškus nasrus.

Berniukas pajuto, kad negali suvynioti meškerės – nė iš vietos...

„Matyt užkliuvo už kokio paskendusio kelmo“, – pagalvojo jis. Žinojo, jog šokti į vandenį, pažiūrėti, kas ten atsitiko negalima, tad ir toliau bandė vynioti – nutrūks, tai nutrūks. Įsirėžė iš paskutinių jėgų, bandydamas vynioti valą.

Lydeka pajuto, kad tas tariamas žuveliokas, kurį prarijo, labai jau blaškosi jos nasruose.

„Čia dabar kas per žuvis? Ko muistaisi, neištrūksi“, – piktdžiugiškai pagalvojo besotė.

Bet kur tau... Kažkokia nenumaldoma jėga vis traukė ją už baisingųjų nasrų, kol po ilgo priešinimosi ir besotė nuvargo. O kai nuvargo, ją iki paviršiaus ištraukė berniukas. Senelis pačiupo semtuvėlį ir įkėlė į valtį. Išvydęs lydeką, vaikas nustėro – tokios didžiulės savo gyvenime nebuvo matęs. Ežero žuvis atsikvėpė lengviau – niekas jų nebegaudys. Tačiau, ką gali žinoti, gal jau užaugo besotės lydekos vaikai... ir galima vėl bandyti sugauti milžinišką lydeką.

Priedas Nr. 2

Žuvytes su metalu įmesime į vandenį nedideliame gylyje. Trims vaikams pakaitomis duosime meškeres su magnetukais ir leisime „sužvejoti“ žuvis. Esant nepalankioms sąlygoms, žvejybą perkelsime ant kranto, žuvytes sumesdamos į dubenį su vandeniu.